

KULTURCHEF

Fredrik Sonck

fredrik.sonck@ksfmedia.fi

Facebook: HBL Kultur**Twitter:** @hblwebb**Instagram:** @hufvudstadsbladet

Oskar Merikanto och hans krets

KONSERT

Aino Ackté kammarmusikfestivalen.

Folke Gräsbeck, piano, Hedvig Paulig, sopran, Jan Söderblom, violin. Oskar Merikanto, Aarre Merikanto, Armas Järnefelt. Café Sonck 20.8

Det har väl inte direkt slagits på stortrumman för årets 150-årsjubilar **Armas Järnefelt**, men visst har hans namn dykt upp här och där. Så även inom ramen för Aino Ackté-konsertserien i tisdags, där **Folke Gräsbeck** och hans musiker-vänner satte in Järnefelt i en lämplig historisk kontext.

Järnefelt hörde, jämte **Robert Kajanus**, till dem som rent konkret hamnade i vännen Sibelius skugga, enär Sibelius geni bromsade ambitionen att på allvar satsa på komposition. Bägge gjorde i gengäld lysande dirigentkarriärer men fortsatte komponera i mindre skala och Järnefelts charmiga stycken i framför allt det mindre formatet har på senare tid fått något av en renässans.

Det handlar i första hand om violin-pianostycken, körsånger och, inte minst, solosånger och en betydande del av de sistnämnda skrevs

för Järnefelts första hustru, sopranen **Maikki Pakarinen**. Utmärkta exempel var de textkänsliga *Titania* (Fröding) och *Leivo* (Rahkonen), medan den senare tillkomna *Du* (Asplund) var skriven för hans andra hustru, mezzon **Olivia Edström**.

Okonstlad melodik

Liksom den ett år yngre Järnefelt var **Oskar Merikanto** en driven pianist men till skillnad från denne höll han sig, med undantag för de tre operorna, till miniatyrernas värld med 200 romanser och 160 pianostycken på opuslistan. Folke Gräsbeck och **Hedvig Paulig** hade sammanställt en välbalanserad kronologisk helhet och vi noterar bland annat pärlor som Runebergtonsättningen *Den enda stunden* samt *Ma elän* (Larin Kyösti).

Merikantos kanske mest älskade sång är ändå **Viktor Sund**-tonsättningen *Folkvisa (Där björkarna susa)*, vars okonstlade melodik kan få en att tro att det handlar om just en folkvisa. Liedexperten Paulig gjorde kvällens repertoar med utsökt god smak, även om Folkvisan nog hade vunnit på en mer nedtonat intimitet, folkviseaktig tonbildning,

■ Sopranen Hedvig Paulig tolkade Folkvisa (Där björkarna susa) på Aino Ackté-kammarmusikfestivalen. FOTO: PRESSBILD

En behövlig kontrast till Järnefelts och Merikantos nationalromantik var vår förste store modernist **Aarre Merikanto**, även om Sol för sopran, violin och piano i hög grad höll sig till pappa Oskars estetik, medan Preludio för violin och piano – flott tolkad av **Jan Söderblom** – närmast förde tanken till fransk neoklassicism.

Gräsbeck, som även gjorde några solopianostycken av Järnefelt

och Merikanto senior, berättade lättamt, lagom informativt och föredömligt tvåspråkigt om tonsättarna och repertoaren och ingen behövde bli besviken; slutnumret var självfallet Armas odödliga *Berceuse*, denna gång i en version för violin, sång och piano.

MATS LILJEROOS

kultur@hbl.fi